

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 89/2025
19.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиоца Привредно друштво „Мини хидроелектрана Темска IV“ на Рудињској реци, доо Пирот, чији је пуномоћник Ненад Чечевић, адвокат у ..., против туженог Град Пирот, кога заступа Градски јавни правобранилац Града Пирота, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 401/24 од 02.10.2024. године, у седници одржаној 19.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 401/24 од 02.10.2024. године, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Нишу П 536/2022 од 26.09.2023. године одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му на име накнаде стварне штете исплати износ од 2.443.845,70 динара и на име измакле користи износ од 41.954.200,00 динара са законском затезном каматом од 11.07.2022. године до коначне исплате. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 279.000,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 401/24 од 02.10.2022. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда Привредног суда у Нишу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући другостепену пресуду у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Општинска управа Пирот-Одељење за урбанизам, комунално-стамбену делатност, грађевинарство и инспекцијске послове је дана 25.01.2013. године издала инвеститору АА Информацију о локацији за изградњу мини хидроелектране Темска на Рудињској реци. Инвеститору су издати и локацијски услови за изградњу хидроелектране дана 09.03.2015. године са важењем од 12 месеци. Одељење за урбанизам Општинске управе Пирот је, решењем о грађевинској дозволи од 02.08.2016. године, одобрило инвеститору извођење радова на изградњи мини хидроелектране Темска. Решењем о измени грађевинске дозволе од 08.03.2018. године измењено је решење о грађевинској дозволи само утолико што је као инвеститор означен тужилац. Поводом захтева инвеститора за продужење решења о грађевинској дозволи инспекцијским надзором је утврђено да на парцелама, на којима је требало да буде изградњена мини хидроелектрана, не постоји започет објекат, као ни цевовод и то је констатовано у записнику о степену завршености објекта МХЕ Темска IV од 19.05.2022. године. Решењем Одељења за урбанизам од 21.06.2022. године одбачен је захтев инвеститора, овде тужиоца, за продужење грађевинске дозволе за две године, уз образложење да је грађевинска дозвола престала да важи јер није издата употребна дозвола у року од пет година од дана правноснажности решења о издавању грађевинске дозволе.

Предмет тужбеног захтева је накнада стварне штете за трошкове које је тужилац имао за припрему документације ради издавања грађевинске дозволе за изградњу мини хидроелектране и измакле користи, коју би остварио као повлашћени произвођач електричне енергије. Тужилац је основ одговорности туженог за штету засновао на наводима да је Скупштина града Пирота 2019. године донела Закључак којим је наложила да се приликом израде новог Просторног плана Града Пирота избришу све локације за изградњу мини хидроелектрана. У складу са наведеним Закључком измењен је и Просторни план Града Пирота и донете су Измене и допуне Закона о заштити природе од 14.07.2021. године („Сл. гласник РС“, бр.72/21), којима је забрањена изградња мини хидроелектрана у свим заштићеним подручјима. Тужилац сматра да је на тај начин радњама туженог спречен да даље изводи радове на изградњи мини хидроелектране и да му је проузрокована штета.

Нижестепени судови одбили су тужбени захтев тужиоца за накнаду штете, налазећи да не постоји основ одговорности туженог у смислу одредбе члана 172. став 1. ЗОО. Нижестепени судови су становишта да је тужени поступао у складу са законским прописима када је одбацио захтев тужиоца као инвеститора за продужење важења грађевинске дозволе јер за то нису били испуњени законски услови.

Одлуке нижестепених судова донете су правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање.

Правно лице у смислу одредбе члана 172. став 1. ЗОО одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција, при испуњењу општих услова одговорности за штету. Одговорност за штету у смислу наведене одредбе постоји када је штета настала услед неправилног или незаконитог рада органа правног лица. У конкретном случају није утврђено да је тужени поступао неправилно или незаконито у вршењу својих функција, како то правилно закључују нижестепени судови. Захтев инвеститора, овде тужиоца, да се продужи издата грађевинска дозвола одбачен је из разлога што је извршеним инспекцијским надзором утврђено да не постоји започет објекат машинске зграде, као

ни цевовод, у складу са решењем о грађевинској дозволи од 02.08.2016. године. У складу са одредбом члана 140. став 4. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/09,...,145/14) грађевинска дозвола престаје да важи ако се у року од 5 година од дана правноснажности решења о грађевинској дозволи, односно о измени грађевинске дозволе, не изда употребна дозвола. Правноснажна грађевинска дозвола може остати на снази додатне две године после рока прописаног ставом 4. овог члана, ако се утврди да је објекат завршен у конструктивном смислу на основу записника надлежног грађевинског инспектора (став 5). Према утврђеном чињеничном стању, у моменту када је тужилац тражио продужење грађевинске дозволе објекат хидроелектране није био завршен у конструктивном смислу. Према Правилнику о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта, донетом на основу члана 201. став 5. тачка 19. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09...145/14), контрола конструкције објекта подразумева проверу елемената који осигуравају носивост и стабилност. Извођач радова у складу са одредбом члана 152. став 2. Закона о планирању и изградњи има обавезу да поднесе органу који је издао грађевинску дозволу изјаву о завршетку израде темеља и о завршетку објекта у конструктивном смислу, након чега надлежна грађевинска инспекција врши инспекцијски надзор (став 5). У конкретном случају је инспекцијским надзором извршеним дана 19.05.2022. године утврђено да објекат уопште није започет, те није могао бити завршен у конструктивном смислу. Стога су неосновани и без утицаја ревизијски наводи тужиоца да су нижестепени судови погрешно применили материјално право тако што нису применили одредбу члана 2. став 1. тачка 27. Закона о планирању и изградњи која дефинише шта се подразумева под изградњом објекта. Како објекат није уопште био изграђен, односно није био изграђен у конструктивном смислу, то тужилац није могао остварити право на продужење грађевинске дозволе.

Имајући наведено у виду правилан је закључак нижестепених судова да не постоји неправилан и незаконит рад туженог којим је тужиоцу причињена штета. Доношење Закључка којим се искључује могућност изградње мини хидроелектрана у заштићеним подручјима у будућности не може се сматрати незаконитим или неправилним радом туженог. Тужени је овлашћен да у вршењу своје надлежности доноси такве закључке и предузме потребне радње у циљу заштите животне средине. Доношење наведеног Закључка тужени није онемогућио тужиоцу даље извођење радова на изградњи мини хидроелектране, нити му је одузео издату грађевинску дозволу. Инспекцијским надзором извршеним 2022. године, шест година након издавања грађевинске дозволе, утврђено је да објекат није ни започет. Стога су неосновани ревизијски наводи тужиоца да му је тужени својим радњама онемогућио извођење радова. Врховни суд је ценио и остале ревизијске наводе тужиоца и утврдио да су неосновани и без утицаја на правилност побијане пресуде.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Како тужилац није успео у ревизијском поступку, нема право на накнду трошкова.

Сагласно изнетом одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић